



# “ما مردگان متحرک هستیم”

## کشته شاهزاده های شیعه در ایالت بلوچستان، پاکستان

تمام حقوق محفوظ است  
نشر شده در ایالات متحده امریکا  
طرح جلد از رایل جیمینز

دیدهبان حقوق بشر متعهد به دفاع از حقوق انسان‌ها در سراسر جهان است و تلاش می‌کند که با جلوگیری از تبعیض و دفاع از آزادی‌های سیاسی یکجا با قربانیان و فعالان حقوق بشر از مردم در برابر رفتارهای غیر انسانی در زمان جنگ حفاظت کند و مجرمین را به پنجه عدالت بسپارد. دیدهبان حقوق بشر با بررسی و افشاً موارد نقض حقوق بشر مسببن آن را پاسخگو می‌داند و دولتها و قدرتمندان را به چالش می‌کشد که به اعمال تبعیض گرایانه خود خاتمه داده و قانون بین‌المللی حقوق بشر را محترم بشمارند. ما از مردم و جامعه جهانی می‌خواهیم از اساس حقوق بشر برای همگان پشتیبانی کنند.

دیدهبان حقوق بشر یک سازمان بین‌المللی است که در بیش از چهل کشور فعالیت داشته و دفاتر آن در آمستردام، بیروت، برلین، بروکسل، شیکاگو، ژنو، گوما، جوهانسبورگ، لندن، لوس آنجلس، مسکو، نایروبی، نیویورک، پاریس، سانفرانسیسکو، توکیو، تورنتو، تونس، واشنگتن دی سی و زوریخ فعالند.

را ببینید. لطفاً جهت کسب اطلاعات بیشتر وبسایت ما: [www.hrw.org](http://www.hrw.org)



## ”ما مردگان متحرک هستیم“ کشته رهگاره های شیعه در ایالت بلوچستان، پاکستان

۱.....	خلاصه گزارش
۷.....	پیشنهادات
۷.....	به دولت پاکستان
۷.....	به حکومت ایالتی بلوچستان
۸.....	به دو نرها عمدہ و شرکای بین المللی پاکستان
۸.....	انکشاف آسیابی



## خلاصه گزارش

آنها پرسیدند که کی ها سنی هستند، نامهای هریک را جداگانه پرسیدند. بعداً به سنی ها گفتند که از محل فرار کنند. ما از جای خویش بلند شده و برای نجات زندگی خویش پا به فرار گذاشتیم.

در حالیکه آنان به سنی ها اجازه دادند تا محل فرار کنند، شیعه ها را در داخل موتور نگه داشتند.

بعداً آنها را از موتور پایین کرده و بر آنان تیر اندازی کردند

— حاجی خوشحال خان، درایور موتور مسافر بری، بلوچستان، دسامبر ۲۰۱۱، کویته

به تاریخ ۲۰ سپتامبر ۲۰۱۱، در نزدیکی شهر مستونگ ایالت بلوچستان پاکستان، افراد مسلح یک عراده موتور مسافر بری را که حامل ۴۰ تن از مسلمانان شیعه متعلق به قوم هزاره بود و برای زیارت اماکن مقدسه شیعیان عازم ایران بودند، متوقف کرد. این افراد پس از اینکه به مسافرین سنی مذهب اجازه دادند تا محل را ترک کنند، به مسافرین هزاره دستور داد تا از موتور پایین شوند. پس از پایین کردن آنان از موتور، بر مسافرین تیر اندازی کرده و تعداد ۲۶ تن را کشته و ۶ تن دیگر را مجروم کردند. پس از همان روز، زمانیکه نجات یافتگان حادثه میخواستند تا مجروحان را به یکی از شفاخانه های داخل شهر کویته انتقال دهند، مورد حمله افراد مسلح قرار گرفته و تعداد سه تن دیگر آنان نیز به قتل رسیدند. مسئولیت این حملات را گروه موسوم به "لشکر جنگوی" که یک گروه شبہ نظامی سنی مذهب میباشد، بر عهده گرفت. حمله مستونگ، اولین حمله از یک رشته حملاتی بود که در آن لشکر جنگوی پس از آنکه هزاره ها را از سنی ها جدا کرد، آنان را قتل عام نمود

زمانیکه از آقای "اسلم رئیسانی" نخست وزیر وقت ایالت بلوچستان پرسیده شد که وی چگونه میخواهد تا اشک های جامعه هزاره را پاک کنند، وی در پاسخ به این سوال به رسانه ها گفت که: "از میان میلیون ها انسان که در بلوچستان زندگی میکنند، کشته شدن تعداد ۴۰ نفر در مستونگ حادثه بزرگی نیست. نامبرده اضافه کرد که "من یک لاری دستمال کاغذی را برای فامیل های عزادار ارسال میکنم تا اشک های شان را پاک کنند. اگر یک سیاست مدار نبودم، "برای آنان تمباکو روان میکردم

در سال های اخیر، شیعیان پاکستان که حدود ۲۰ فیصد از جمعیت مسلمان کشور را تشکیل میدهند، هدف خشونت های بی سابقه و فزاینده فرقه ای قرار گرفته است. شبہ نظامیان مسلح سنی مذهب حملات مسلحانه و بمب گذاریهای متعددی را در سراسر پاکستان انجام داده و هزاران شهروند شیعه را به قتل رسانده است. این شبہ نظامیان افسران پولیس شیعه مذهب، ماموران دولتی، و همچنین یک قاضی شیعه به نام ذوالفارق نقوی را که توسط افراد مسلح موتور سایکل سوار به تاریخ ۳۰ آگوست ۲۰۱۲ در شهر کویته به قتل رسید، مورد حمله قرار داده اند. دیده باز حقوق بشر حداقل تعداد ۴۵۰ مورد قتل شیعیان را در سال ۲۰۱۲ که خونین ترین سال برای شیعیان پاکستان میباشد، ثبت کرده است. حداقل تعداد ۴۰۰ شیعه دیگر در جریان سال ۲۰۱۳ به قتل رسیدند. در حالیکه خشونت های فرقه ای پراگنده میان

گروهای شبه نظامی سنی مذهب و شیعه مذهب برای سالهای طولانی در پاکستان وجود داشته است ولی حملات سالهای اخیر اکثراً یک جانبه بوده و غالباً شعیان غیر مسلح و افراد عادی ای را که دنبال کارهای روز مرہ شان روان بوده اند، هدف قرار داده است.

این گزارش حملات انجام شده توسط شبه نظامیان سنی مذهب را که اکثراً علیه هزاره‌های شیعه مذهب در ایالت جنوب غربی بلوچستان از سال ۲۰۱۰ تا اوایل سال ۲۰۱۴ صورت گرفته است، مستند سازی می‌کند. هزاره‌های بلوچستان که حدوداً نیم میلیون نفوس دارند، با خاطر مشخصات چهره و تعلقات شان نسبت به مذهب شیعه، خود شان را در قبال این حملات بطور خاصی آسیب پذیر می‌بینند. از سال ۲۰۰۸ بدینسو، تعداد بیشتر از ۵۰۰ هزاره کشته شده اند ولی موقعیت خطیر آنان زمانی مشخص می‌شود که ما نگاهی به فیصدی فزاینده قربانیان هزاره در میان مجموعی قربانیان حملات فرقه‌ای شیعیان بیندازیم. تقریباً یک چهارم از شیعیانی که بر اثر خشونت‌های فرقه‌ای در جریان سال ۲۰۱۲ در پاکستان کشته شده اند، متعلق به قوم هزاره ایالت بلوچستان بوده است. در سال ۲۰۱۳، تقریباً نیمی از شیعیانی که در پاکستان کشته شده اند، هزاره بودند.

قتل عام‌های فرقه‌ای در دوران حکومت‌های متعددی که پس از بازگشت پاکستان به نظام دموکراتیک در سال ۲۰۰۸ بوجود آمده اند، صورت گرفته است. از نظر اکثر هزاره‌ها، ناکامی مداوم مقامات ایالتی و ملی پاکستان در جلوگیری از وقوع چنین حملات و یا تعقیب و محاکمه گروپ‌های شبه نظامی ای که مسئولیت این نوع حملات را بر عهده می‌گیرند، نشاندهنده ناتوانی، بی‌تفاوی و یا احتمالاً نقش مقامات مذکور در حملات انجام شده بر علیه هزاره‌ها می‌باشد. باوجود اینکه هیچ مدرک و یا سندی وجود ندارد که نشان دهنده حمایت رسمی و یا سیستماتیک دولت از لشکر جنگوی باشد، ولی ادارات تنفیذ قانون، نظامیان و قوت‌های شبه نظامی پاکستان اقداماتی اندکی را در قبال تحقیق همچون حملات و یا جلوگیری از وقوع حملات بعدی انجام داده است. با اینکه حملات لشکر جنگوی از جمله مواردی خشونت‌های اعمال شده توسط گروهای غیر دولتی و خصوصی می‌باشند، ولی مقررات حقوق بشر بین‌المللی حکومت‌ها را مکلف می‌سازد تا در مورد تخلفات جدی و مکرر تحقیقات کامل انجام داده و مرتکبین همچون جرایم را مجازات نمایند. در غیر آن، به عنوان حکومت‌های ناقض حقوق بشر قلمداد خواهد شد.

خونین‌ترین حملات که منجر به بیشترین تلفات ناشی از خشونت‌های فرقه‌ای در پاکستان از زمان استقلال این کشور در سال ۱۹۴۷ میلادی ثبت گردیده است، در ماه‌های جنوری و فبروری ۲۰۱۳ هنگامی بوقوع پیوست که حملات انفجاری صورت گرفته در شهر کویته حد اقل ۱۸۰ تن از هزاره‌ها را به کام مرگ فرستاد. لشکر جنگوی مسئولیت این حملات را بر عهده گرفت.

در ۱۰ جنوری ۲۰۱۳ یک حمله انتشاری انجام شده بر یکی از ستوکر کلپ‌های شهر کویته که اکثراً هزاره‌ها در آنجا رفت و آمد می‌کردند، منجر به کشته شدن ۹۶ تن و زخمی شدن ۱۵۰ تن دیگر گردید. بیشتر تلفات بر اثر انفجار واسطه نقلیه‌ای که در نزدیکی کلپ مذکور متوقف شده و حدود ۱۰ دقیقه بعد تراز حمله انتشاری اول منفجر شد، به میان

آمد. انفجار دوم کسانی را که برای کمک به زخمی های حمله اول در ساحه آمده بودند، قربانی ساخت. بی تفاوتی اولیه حکومت در رابطه با این موضوع باعث شد تا هزاره ها از دفن نمودن جنازه های قربانیان این حملات به رسم اعتراض خود داری نمایند. که این مسئله منجر به تظاهرات گسترده مردم بر علیه بی تفاوتی دولت در سراسر پاکستان گردید. سه روز پس از این حمله، دولت پاکستان در پاسخ به درخواست جامعه هزاره، وظیفه نخست وزیر ایالتی بلوچستان را به تعليق درآورده و قوانین فدرال را بر اين ایالت تحمیل نمود.

در ۱۷ فبروری ۲۰۱۳، حد اقل ۸۴ تن از هزاره ها بر اثر انفجار یک بمب در داخل یکی از مارکیت های سبزی فروشی در هزاره تاون کویته کشته و تعداد ۱۶۰ تن دیگر مجروح گردیدند. عاملین این جنایت صدها کیلوگرام مواد منفجره را که در داخل یک تانکر آب جابجا کرده بودند، از طریق ریموت کنترول در ساعت مذکوم مارکیت منفجر کردند.

نجات یافتگان و همچنین اعضای فامیل های قربانیان این حملات اظهار میدارند که تداوم این نوع حملات آسیب های عمیقی را به هزاره های بلوچستان وارد کرده است. اعضای جامعه هزاره به طور فزاینده ای مجبور شده است تا با ترس و هراس به زندگی شان ادامه داده و محدودیت های زیادی را بر رفت و آمد خویش اجبارا اعمال نمایند. که این مسئله آنان را با مشکلات اقتصادی مواجه ساخته و میزان دسترسی هزاره ها به معارف و تحصیلات عالی را بطور قابل ملاحظه ای محدود ساخته است. این وضعیت غم انگیز باعث شده است تا تعدادی زیادی از هزاره ها پاکستان را ترک کرده و به کشورهای دیگر پناهنده شوند.

مشکلات فوق با وجود بعضی عناصر خاص در داخل ادارات امنیتی پاکستان که به نظر میرسد نسبت به هزاره ها دید مثبتی ندارند، بر مشکلات هزاره ها بیشتر از پیش می افزاید. بعضی از اعضای متقدعت شبه نظامیان نیروهای سرحدی ایالت بلوچستان موسوم به "فرانتیر کور" که بدنه اصلی ادارات امنیتی ایالت بلوچستان را تشکیل میدهد، مشروط به اینکه نام های شان فاش نشوند، ضمن صحبت با دیده بان حقوق بشر هزاره ها را با عنوان "جاسوسان ایران" و "غیر قابل اعتماد" معروفی کردند. یکی از مقامات اسبق بدون داشتن کدام سند و مدرک، حتی اظهار داشت که هزاره ها در رابطه با مشکلات شان "مبالغه" و یا زیاده روی میکنند تا بتوانند از این طریق به کشورهای خارجی پناهنده شده و یا هم "از جانب ایران حمایت مالی و سیاسی به منظور تطبیق اهداف ایران در پاکستان" بدست آورند.

لشکر جنگوی مسئولیت اکثر از حملات و کشتارها را بر عهده گرفته است. این گروه همچنین تعداد زیادی از اعضای نیروهای سرحدی بلوچستان (فرانتیر کور) و یا پولیس را نیز که مصروف تامین امنیت تظاهرات، مراسم عزاداری شیعیان و یا ساحات هزاره نشین بوده است، به قتل رسانیده است.

شعار لشکر جنگوی "مخالفت با شیعیان و مخالفت با ایران" میباشد. لشکر جنگوی دارای روابط طولانی مدت با نظامیان پاکستان و ادارات استخباراتی این کشور است. که این مسئله این گروه را تشویق نمود تا در دهه ۱۹۹۰ میلادی با گروه های مسلح اسلامیستی که در کشمیر و افغانستان می جنگیدند، روابط مستحکمی را برقرار سازد. تقریباً تمام اعضای

رهبری لشکر جنگوی در کنار طالبان در افغانستان جنگیده اند. در سال ۱۹۹۸ لشکر جنگوی با طالبان کمک کرد تا هزاران تن از هزاره های مقیم مزار شریف را قتل عام نمایند.

به هر حال، در سالهای اخیر، به نظر میرسد که روابط لشکر جنگوی با دولت پاکستان در بعضی مناطق این کشور به تیرگی گراییده و حتی پیچیده تر گردیده است. چون لشکر جنگوی با تحریک طالبان پاکستانی یکجا شده و در راه اندازی یک تعداد حملات گسترده بالای پرسونل نظامی پاکستان، تاسیسات نظامی، مقامات دولتی، زیر بنها و افراد ملکی این کشور دست داشته است. همزمان با تشدید حملات تحریک طالبان پاکستان بر علیه حکومت این کشور، لشکر جنگوی به صفت گروه شبه نظامی اصلی طالبان در ایالت بلوچستان و همچنین در ایالت قدرت مند و متمول "پنجاب" جاییکه لشکر جنگوی از آنجا نشأت گرفته و دارای ریشه های عمیق تری در آنجا میباشد، عمل کرده است. نظامیان پاکستان باور دارد که هیچ رابطه رسمی و غیر رسمی میان آنان و لشکر جنگوی وجود نداشته و هیچ نوع تمایل ضد هزارگی و یا ضد شیعیان در داخل نیروهای سرحدی بلوچستان و سایر نیروهای امنیتی فعال در این ایالت نیز وجود ندارد.

از سال ۲۰۰۲ بدینسو، "ملک اسحاق" به صفت رئیس عملیاتی لشکر جنگوی ایفای نقش کرده است. نامبرده متهم به دست داشتن در تعداد ۴۴ حمله که منجر به کشته شدن حدود ۷۰ نفر که اکثر آنها را شیعیان تشکیل میدادند، میباشد. ولی ملک اسحاق هیچ وقت محکوم به مجازات نگردیده و از تمام اتهامات وارد در ۴۰ مورد از حملات فوق الذکر با وجود ادعاهای مبنی بر خشونت، تهدید شاهدان و تحویف قضات، تبرئه گردیده است. ناتوانی دولت پاکستان در مجازات نمودن ملک اسحاق نشان دهنده ضعف شدید نظام عدالت جزایی پاکستان در تعقیب و پیگرد مجرمین و معافیت آنان از مجازات میباشد.

با وجودیکه مقامات دولت فدرال پاکستان و همچنین مقامات ایالتی بلوچستان ادعا میکنند که آنان دهها مظنون را به اتهام دست داشتن به حملات انجام شده بر علیه شیعیان از سال ۲۰۰۸ بدینسو، دستگیر کرده اند، ولی صرفا تعداد اندکی از این مظنونین رسما به محکمه کشانیده شده است. در عمل، تمام اعضای رهبری لشکر جنگوی با معافیت کامل فعالیت نموده و حتی در زمانیکه تحت نظارت قرار دارند نیز افراد خویش را از داخل نظارت خانه ها رهبری می کنند. تعدادی از شبه نظامیان بر جسته لشکر جنگوی که محکوم به حبس شده بودند و همچنین تعدادی از مظنونین وابسته به این گروه که تحت نظارت قرار داشتند به شمول رئیس عملیاتی این گروه در ایالت بلوچستان آقای عثمان سیف الله کورد، از توقيف خانه های نظامی و ملکی پاکستان فرار کرده اند. این درحالی است که مقامات این کشور هیچ گونه دلیل قانع کننده مبنی بر فرار انان ارایه نتوانسته اند.

علی رغم اینکه اقدامات امنیتی در مناطق هزاره نشین شهر کویته و همچنین اقدامات امنیتی ای که برای حفاظت شیعیانی که برای زیارت به ایران سفر میکنند، از زمانیکه حکومت جدیدی در ایالت بلوچستان از ماه جون ۲۰۱۳ بدینسو بوجود آمده است، بهبود یافته است، ولی وضعیت کلی هزاره ها و شیعیان در بلوچستان بهبود قابل ملاحظه ای نیافته است. در ماه جنوری ۲۰۱۴، ۲۸ هزاره بر اثر یک حمله انتحاری که بالای یک عراده موتور مسافر بری حامل زایران هزاره

که در حال بازگشت از ایران بودند در منطقه مستونگ صورت گرفت، به قتل رسیدند. حکومت فعالیت شرکت های ترانسپورتی حامل زایران را به هدف جلوگیری از حملات بیشتر، به طور موقت متوقف ساخت. به تاریخ ۹ جون ۲۰۱۴، حد اقل ۲۴ زایر شیعه که متعلق به ایالت خیبر پشتوخواه بودند، در داخل یک هوتل ترانزیتی واقع شهرک مرزی "تفتان" ایالت بلوچستان بر اثر یک حمله انتحاری و تیر اندازی افراد مسلح به قتل رسیدند. حمله کنندگان نیز در نتیجه تیر اندازی متقابل نیروهای سرحدی پاکستان کشته شدند. وزیر امور داخله پاکستان آفای چوده‌ری نثار علی خان، در اجلاس اعضای پارلمان پاکستان پیشنهاد کرد که زایران با اینکه از فقر شدیدی رنج میبرند، باید راهای دیگری مانند مسیرهای هوایی و دریایی را برای رفت و آمد تامین امنیت حدود ۷۰۰ کیلومتر مسیر زمینی برای انتقال زایران ناممکن میباشد.

هزاره ها هنگام اجرای مراسم دینی، ادای نماز در مساجد، رفتن به کار و یا هنگام مصروفیت در کارهای روزمره مورد حمله مسلحانه قرار گرفته و به قتل رسیده اند و یاهم توسط حملات انتحاری و انفجاری جان هایشان را از دست داده اند. هزاره ها با محاصره شدن در محلات اقلیت نشین شهر کویته، از عین مشکلات و نا امنی ها - چه در داخل محلات شان و چه در خارج از آن - مثلا در راه سفر به ایران و اقامت در هوتل ها، رنج میبرند. دیگر هیچ مسیر مسافرتی، هیچ مسیر رفتن به بازار برای خرید و فروش، هیچ مکتب و هیچ مسیری رفت و آمد برای هزاره ها امن و مسئون نیست.

با وجودیکه مقامات پاکستانی پیشنهاد کرده است تا هزاره با بستن انتهای کوچه های منتهی به مناطق غیره هزاره نشین موافقت کرده و محدودیت های بیشتری را نسبت به رفت و آمد، انجام مراسم دینی و همچین اعمال نوعی تبعیض اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی را به قیمت حفظ جان خویش بپذیرند ولی علی رغم اقدامات مذکور لشکر جنگوی همچنان مسیر خویش به ساحت هزاره نشین را باز کرده و دست به کشتار آنان میزنند.

این واقعیت که حملات مکرر انجام شده بر علیه هزاره ها بدون تحقیق مانده و عاملین این حملات مجازات نمی گردد و همچنین این واقعیت که بعضی عناصر موجود میان ادارات امنیتی و مقامات ملکی پاکستان رفتابهای تبعیض امیزی را از خود نسبت به هزاره ها نشان میدهند، این باور را در ذهن اکثر هزاره هایی که با ما مصاحبه کردنده بوجود آورده است که اردو، نیروهای سرحدی، و سایر مقامات بلوچستان یا نسبت به مشکلات امنیتی هزاره ها بی تفاوت بوده و یا حتی در ایجاد همچو مشکلات دست دارند. این حدس و گمان ها زمانی قوت میگیرد که ما می بینیم که حملات لشکر جنگوی و معافیت اعضای آنان با وجود حضور گسترده پرسونل نظامی، شبه نظامی، و نیروهای امنیتی بدون یونیفورم و ادارات استخاراتی در بلوچستان، همچنان ادامه دارد.

خشونت های فجیع و حملات بی رحمانه صرفا زمانی متوقف خواهد شد که لشکر جنگوی ضمن خلع سلاح شدن کامل، متلاشی گردیده و اعضای رهبری و همچنین کادرهای شبه نظامی این گروه تعقیب و محاکمه گردد. شرکای بین المللی پاکستان باید بالای حکومت پاکستان فشار وارد نماید تا مکلیفت های خویش در قبال حمایت از حقوق بشر را به انجام رسانیده و حاکمیت قانون را از طریق انجام تحقیقات کامل در مورد کشتارهای فرقه ای در بلوچستان و محاکمه نمودن عاملین این جنایات تقویت کند. رهبران سیاسی پاکستان، نهادهای تنفیذ قانون، مقامات ملکی، نهادهای قضایی و رهبران

نظمی این کشور باید اقدامات فوری لازم را جهت متوقف ساختن این نوع حملات روی دست گرفته و به توانایی لشکر جنگوی به کشن افراد غیر نظامی و معافیت از تعقیب عدلی خاتمه دهد. اگر دولت پاکستان همچنان به نقش بی تفاوتی و عدم موثریت خویش نسبت به متوقف ساختن حملات ادامه دهد، این کشور خود اش را به عنوان شریک به ازوا کشانیدن هزاره ها و قتل عام آنان به طور خاص و شیعیان پاکستان به طور عام معرفی خواهد کرد.

## پیشنهادات

### به دولت پاکستان

- آقای نواز شریف، نخست وزیر پاکستان به تعقیب محاکوم نمودن علی قتل های فرقه ای دستور دستگیری فوری و محاکمه اعضای رهبری لشکر جنگوی، اعضای این گروه و همچنین افراد منتبه به این گروه را که مسئول طرح، دستور، انجام، تحریک و فراهم سازی زمینه خشونت های فرقه ای میباشند، را صادر نماید.
- تمام گروپ های شبہ نظامی دخیل در موارد نقض فاحش حقوق بشر- مخصوصاً لشکر جنگوی را متلاشی و خلع سلاح نموده و عاملین خشونت ها را تحت تعقیب عدلي قرار دهید.
- یک کمیسیون مستقل فدرالی را برای تحقیق در مورد حملات صورت گرفته ایجاد و ضمن توصیه محاکمات جزایی برای افراد متهم، راپور مربوط به کشتارهای فرقه ای در بلوچستان را در اختیار عموم مردم قرار دهید. کمیسیون مذکور باید در مورد ناکامی حکومت های جانشین فدرالی، ایالتی و محلی در انجام تحقیقات موفقانه و محاکمه نمودن همچون کشتارهای دسته جمعی در بلوچستان نیز به طور همه جانبه تحقیق نماید. کمیسیون مورد نظر باید دسترسی نامحدود به اسناد دولتی در مورد قتل عام های فرقه ای داشته و همچنین صلاحیت تدویر جلسات علی و احضار افراد به شمول نجات یافتنگان حملات فرقه ای، اقارب قربانیان، مقامات دولتی و پرسونل نیروهای امنیتی را جهت پاسخ به سوالات و ادای شهادت داشته باشد.
- تمام پرسونل ملکی و امنیتی را که در حملات فرقه ای نقش داشته اند و همچنین تمام کسانی را که در تحقیق و دستگیری عاملین این حملات کوتاهی کرده اند فوراً از وظیفه منفك نمایید.
- از گزارشگر خاص سازمان ملل متعدد در مورد اعدام های بدون محاکمه و خود سرانه و همچنین گزارشگر خاص سازمان ملل در مورد آزادی مذهب و عقیده دعوت به عمل آورید تا در رابطه با خشونت های فرقه ای در ایالت بلوچستان تحقیق نماید.

### به حکومت ایالتی بلوچستان

- تمام گروپ های شبہ نظامی دخیل در موارد نقض فاحش حقوق بشر- مخصوصاً لشکر جنگوی را متلاشی و خلع سلاح نموده و عاملین خشونت ها را تحت تعقیب عدلي قرار دهید. در صورت لزوم، از دولت فدرال در چوکات قانون اساسی تقاضای کمک نمایید.
- به پولیس هدایت دهید تا در مورد تمام قضایای مربوط به قتل های هدفمند تحقیق نموده و افراد مسئول مخصوصاً اعضای لشکر جنگوی و گروه های شبہ نظامی متعلق به آنرا به محاکمه بکشانند. در چوکات قانون و مطابق احکام قانون اساسی با دولت فدرال در تحقیق قضایا همکاری نمایید.
- در مشورت با هزاره ها و سایر شیعیان پاکستان اقدامات امنیتی و همچنین استقرار نیروهای امنیتی را در اطراف مساجد و سایر اماکن محل تجمع شیعیان را تقویت نمایید. تا اطمینان حاصل شود که شیعیان میتوانند بدون ترس از تهدیدات امنیتی و خشونت آمیز به فعالیت های دینی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی خویش ادامه بدهند.

- تطبیق و حمایت از قوانین ممانتع کننده از سخنرانی های نفرت انگیزی که طبق مقررات حقوق بین الملل منجر به تحریک احساسات منفی و تبعیض آمیز نسبت به دیگران میگردد.
- مشورت های مناسب، کمک های اجتماعی و سایر همکاریهای لازم را برای قربانیان حملات خشونت های فرقه ای و یا فامیل های آنان فراهم سازید.

## به دونرها عمدہ و شرکای بین المللی پاکستان به شمول ایالات متحده امریکا، اتحادیه اروپا، جاپان، استرالیا، بانک جهانی و بانک اکتشاف آسیایی

- بر دولت پاکستان فشار وارد نمایید تا به مکلفیت های خویش که به موجب مقررات حقوق بشر بین الملل ملزم به اجرای آن است، عمل نموده و حاکمیت قانون را از طریق انجام تحقیقات در مورد کشتارهای فرقه ای بلوچستان و به محکمه کشانیدن عاملین این قتل عام ها مخصوصا رهبری لشکر جنگوی که علناً مسئولیت صدھا حمله را بر عهده گرفته است، تقویت نماید.
- بر دولت پاکستان فشار وارد نمایید تا تمام گروپ های شبھ نظامی دخیل در موارد نقض فاحش حقوق بشر را متلاشی و خلع سلاح نموده و عاملین خشونت ها را تحت تعقیب عدلي قرار دهد.
- برای پاکستان همکاریهای خارجی لازم را در قسمت تحقیق قتل های فرقه ای در بلوچستان و سایر مناطق پاکستان پیشنهاد نمایید.
- به مقامات پاکستانی تفھیم کنید که کوتاهی و ناکامی آن کشور در اتخاذ اقدامات مناسب بر علیه گروپ های شبھ نظامی دخیل در اعمال خشونت های فرقه ای بر علیه اقلیت های ساکن در مناطق تحت کنترول دولت، مساعدت های مالی، انکشافی و نظامی ایالات متحده امریکا به پاکستان را به مخاطره خواهد انداخت.
- برای مقامات پاکستانی واضح سازید که نقش داشتن نظامیان و یا سایر ادارات امنیتی در خشونت های فرقه ای و یا تحمل عاملین آن، همکاریهای نظامی را به مخاطره می اندازد.
- بیانات و اظهارات آنده از مقامات دولتی را که مشوق رفتارهای تبعیض آمیز و یا خشونت نسبت به هزاره ها و یا سایر شیعیان مقیم پاکستان میباشدند، به شکل علنى مورد انتقاد و اعتراض قرار دهید.
- دولت پاکستان را ملزم نمایید تا از گزارشگر خاص سازمان ملل متحد در مورد اعدام های بدون محکمه و خود سرانه و همچنین گزارشگر خاص سازمان ملل در مورد آزادی مذهب و عقیده دعوت به عمل آورد تا از پاکستان دیدار کند.

از جلسات دوجانبه به شمول اجلس های صورت گرفته در چوکات، جلسات دیپلماتیک، تنفيذ قانون و تشریک معلومات استخباراتی به منظور تاکید بیشتر روی پیام های فوق الذکر، استفاده کنید.